

20 octombrie 2017

D'8 nr. 342

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 9 din Legea bugetului de stat pentru anul 2017 nr. 279 din 16.12.2016

nr. 290 din 27.09.2017

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nr. 290 din 27.09.2017 cu privire la modificarea articolului 9 din Legea bugetului de stat pentru anul 2017 nr. 279 /2016, conform art. 45 din Regulamentul Parlamentului și a prevederilor Legii privind actele legislative nr. 780/2001 și expune următoarele:

1. Proiectul de lege nominalizat a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament Iurie Chiorescu, contrar prevederilor art.73 și art.131 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit prevederilor art.73 din Constituție, dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia. Totodată, art.131 alin.(2) din Constituție prevede că **Guvernul elaborează anual proiectul bugetului de stat și bugetului asigurărilor sociale de stat, pe care le supune, separat, aprobării Parlamentului.**

3. Este de reiterat că Curtea Constituțională, prin Hotărîrea privind controlul constituționalității prevederilor art.2 alin.(2) și art.52 din Legea bugetului pe anul 1999 nr.216/1998, nr.19 din 29.04.1999, Hotărîrea privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova nr.29 din 22.05.2001 și Hotărîrea nr. 2 din 28.01.2014 privind controlul constituționalității unor prevederi fiscale referitoare la taxele locale a interpretat aplicarea prevederilor art.73 și art.131 din Constituție.

4. Prin Hotărîrea nr.19/1999, Curtea s-a expus asupra prevederilor art.131 din Constituție, potrivit căreia *sistemul bugetar care este o parte a componentă a sistemului financiar public al statului, formează bugetul public național*. Componentele în sfera procesului bugetar se stabilesc în baza principiului constituțional de separare a puterilor și delimitare a atribuțiilor lor. Examinarea, aprobarea și controlul asupra executării bugetului anual, potrivit Constituției, sunt puse în sarcina Parlamentului. Guvernul are obligația de a elabora anual proiectul bugetului de stat și de al prezenta spre aprobare Parlamentului (art.66 lit. h), art.131 alin.(2) din Constituție). Modul de elaborare, examinare și aprobare a bugetului public național este reglementat prin Legea nr.181/2014.

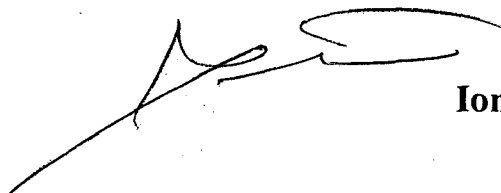
5. Din expunerea Curții Constituționale, rezultă că doar Guvernul are dreptul exclusiv de a elabora proiecte de legi de modificare și completare a legii bugetare. Deputații pot propune amendamente la aceste proiecte, care pot fi incluse în proiectul de lege în condițiile art.131 din Constituție, doar după acceptarea lor de către Guvern, respectându-se regulile stabilite de Constituție și Regulamentul Parlamentului, care sunt obligatorii pentru executare.

6. Suplimentar, Curtea Constituțională prin Hotărîrea nr.29/2001 a specificat că, amendamentul reprezintă un mijloc al procedurii de legiferare, prin care pot fi efectuate îmbunătățiri textuale, corectări redacționale, modificări care nu afectează esența prevederilor propuse de autor, omiteri ale unor articole sau părți de articole, dacă acestea nu afectează esența proiectului.

7. În concluzie, Curtea Constituțională constată că prin dispozițiile constituționale ale art. 131 constituanta legislativă instituie, pe de o parte, bazele fundamentale ale bugetului public național în materie de structură și conținut, iar pe de altă parte, impune anumite restricții imperative, inclusiv pentru legislativ, privind procesul bugetar în scopul menținerii echilibrului bugetar.

În acest sens, atenționăm că la înaintarea proiectului de lege spre examinare nu s-a ținut cont de prevederilor art.73 și art.131 din Constituție. Dreptul de inițiativă legislativă în materie bugetară, aparține în exclusivitate Guvernului și nu poate fi valorificat de alți subiecți cu drept de inițiativă legislativă.

Din cele relatate, concluzionăm că, proiectul de lege nr.290 din 27.09.2017 urmează a fi retras din procedura legislativă și remis autorului.

 Șef Direcție
Ion CREANGĂ